

EMPLOYMENT OF ENGINEER UNITS IN CURRENT OPERATIONS DURING MOBILITY SUPPORT OF BRIGADE TASK FORCE

POUŽITÍ ŽENIJNÍCH JEDNOTEK V SOUDOBÝCH OPERACÍCH PŘI PODPOŘE POHYBU BRIGÁDNÍHO ÚKOLOVÉHO USKUPENÍ

Ota Rolenec

***Abstract:** The article describes abilities of engineer units to provide mobility support for maneuvering units. Nowadays it is primarily about supporting of brigade task forces based on 4. rapid deployment brigade and 7. mechanized brigade. There are presented tasks of engineer support in the article and particular types of operations in to which brigade task force may be employed. The aim of this article is on the base of results of structured interviews and engineer units' facilities analyze usability of engineer devices for mobility support. From conclusions arises recommendations, which types of engineer devices integrate into forces for mobility support created in combat operations.*

Klíčová slova: brigádní úkolové uskupení, podpora pohybu, schopnost, vojenská operace, ženijní prostředky

1 Úvod

V soudobém boji vítězí zpravidla ten, kdo s využitím znalostí situace, vyšší mobility a schopnosti zasadit úder i vojska v klíčovém prostoru a ve správném čase naruší soudržnost nepřítele, jeho schopnost odporu a vůli k dalšímu boji. Moderní zbraňové systémy, nové druhy munice se zvýšenou účinností a činnost založená na soudobých poznatcích, v porovnání s minulostí, nevyžaduje masové soustředění a nasazení sil a prostředků v určitém prostoru. Naopak vyžaduje výběr nejúčinnější kombinace sil a prostředků, které je třeba mít na správném místě, ve správném složení a ve správném čase. Bojová činnost jako systém zahrnuje následující prvky, respektive podsystémy bojové činnosti: manévr, palba, ochrana, velení [1]. Ženijní podpora pohybu je tudíž velice důležitým prvkem bojové podpory jednotkám umožňující včasné provedení manévru. Umožňuje koncentraci sil a prostředků v daném čase a místě a tím zároveň nepřímo zvyšuje ochranu vlastních sil.

Od roku 2003 byly v Armádě České republiky (AČR) zrušeny vševojskové útvary a byly nahrazeny útvary odbornými. Vznikla 7. mechanizovaná brigáda (7. mb), 4. brigáda rychlého nasazení (4. brn), 15. ženijní záchranná brigáda (později byla reorganizována na ženijní brigádu a poté na ženijní pluk) a další útvary. Tehdejší rozhodnutí bylo odůvodněno potřebou efektivního výcviku pro jednotlivé druhy vojsk. Na základě této skutečnosti se ale často musí v rámci mezinárodních i národních cvičení vytvářet

modulární jednotky tzv. brigádní úkolová uskupení (BÚU), popřípadě praporeční/rotní úkolová uskupení. BÚU jsou postavena na základě 4.brn nebo 7.mb a zpravidla je jeho součástí ženijní jednotka až v síle praporu. Uskupení těchto ženijních jednotek ale nikdy neodpovídá organické struktuře jednotek 151. nebo 153. ženijního praporu (žpr)/15. ženijního pluku (žp). Jejich struktura je měněna na základě požadovaných schopností ve prospěch daného BÚU.

2 Použité metody

Při zkoumání současného stavu řešené problematiky byly použity metody analýzy a dedukce. Pomocí těchto metod byly hodnoceny poznatky získané studiem odborné literatury a informace získané z provedených strukturovaných rozhovorů. Cílem těchto rozhovorů bylo získání poznatků a zkušeností z oblasti podpory pohybu manévrujícím jednotkám v operacích a dále názorů a pohledů na zlepšení současného stavu v dané oblasti. Rozhovor byl proveden s 19 důstojníky z 15. žp, 7.mb a 4.brn. Při výběru osob vhodných pro provedení strukturovaného rozhovoru byly stanoveny následující kritéria:

- důstojník na pozici velitel čety, příslušník operační, plánovací nebo výcvikové skupiny/oddělení a vyšší pozice,
- zkušenosti s plánováním a řízením ženijní podpory,
- účast na cvičení (praktická i simulační) v rámci BÚU popř. nasazení v zahraniční operaci při které řešil problematiku ženijní podpory vojsk.

Metody syntéza a indukce byly použity ke zkoumání možných vhodných typů prostředků do jednotlivých ženijních uskupení pro podporu pohybu a pro vyvozování dílčích závěrů práce.

3 Charakteristika operací

Operaci lze definovat jako vojenskou činnost nebo provedení vojenského strategického, taktického, výcvikového, administrativního úkolu nebo poskytnutí pomoci, proces vedení boje, včetně přesunů, zásobování, útoku, obrany a manévru, které jsou nezbytné pro dosažení cílů jakékoli bitvy nebo tažení [2].

Vojenské operace se dle publikace AJP-3(B) Allied Joint Doctrine for the Conduct of Operation [3] dělí na bojové operace, stabilizační operace, operace na podporu míru a vojenské mírové nasazení.

V bojových operacích budou převládat požadavky na ženijní role pohybu, opatření proti pohybu a přežití. Obdobné požadavky mohou být u operací vojenského mírového nasazení, protože zpravidla zahrnují dvoustranná nebo mnohonárodní cvičení a výcvik. V ostatních případech bude převládat požadavek na roli všeobecné ženijní podpory.

Pro potřeby tohoto článku jsou níže uvedena kvantitativní kritéria vojensko-politických ambic pro výstavbu ozbrojených sil České republiky (OS ČR), která jsou stanovena v Obranné strategii ČR [4]:

- Při ozbrojeném konfliktu takového rozsahu, kdy bude ohrožena svrchovanost a územní celistvost ČR, jsou nasazeny všechny síly a prostředky OS ČR včetně využití branné povinnosti.
- Pro kolektivní obranu podle článku 5 Severoatlantické smlouvy poskytuje ČR pozemní a vzdušné síly předurčené k tomuto účelu v rámci obranného plánování NATO, jejichž základ tvoří BÚU na bázi mechanizované brigády.
- Pro mezinárodní operace ke zvládnutí krizí je ČR v závislosti na charakteru situace schopna souběžně nebo postupně vyčlenit:

- praporní úkolové uskupení pozemních sil, nebo ekvivalent vzdušných sil, s rotací po šesti měsících, v rámci tohoto nasazení jsou OS ČR schopny poskytnout velitelství pro mnohonárodní úkolové uskupení, a to až po dobu jednoho roku,
- rotní úkolové uskupení pozemních nebo vzdušných sil s rotací po šesti měsících,
- uskupení do velikosti odpovídající praporu, která jsou určena do pohotovosti sil rychlé reakce NATO (NATO Responce Force) nebo EU (EU Battle Group).

Z výše uvedených ambic je zřejmé, že BÚU by bylo vyžadováno u prvních dvou bodů řešících ozbrojený konflikt a kolektivní obranu v rámci NATO, tedy bojové operace. Struktura a příprava BÚU by tedy měla být zaměřena na plnění bojových úkolů. Je také možné, že část BÚU bude vyčleněna pro plnění úkolů ke zvládnutí krizí.

4 Úkoly ženijních jednotek v operacích při podpoře pohybu BÚU

Vzhledem k vojensko-politickým ambicím by se ženijní podpora BÚU zaměřovala na úkoly bojové ženijní podpory. Při vedení bojové činnosti v rámci role podpory pohybu, kdy je hlavním požadavkem rychlost provedení úkolu, by se jednalo o [5]:

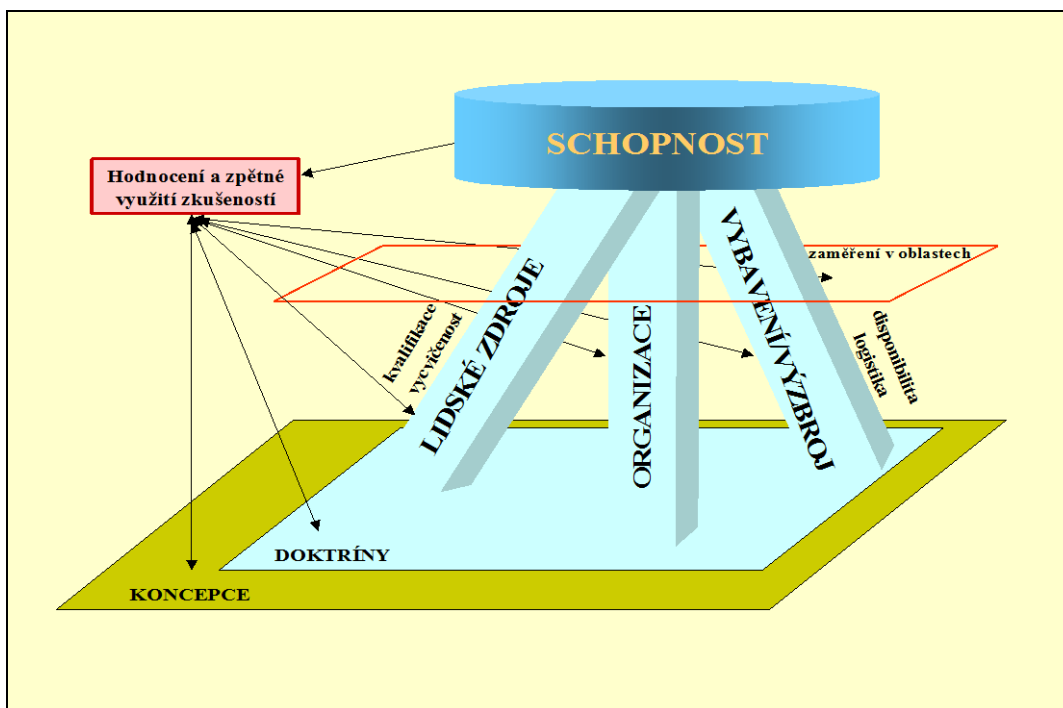
- překonávání překážek – zahrnuje vodní i suché překážky,
- překonávání zátarasů – zřizování průchodů, obejití nebo odstraňování jiných zátarasů než překážek, zaminovaných prostorů a prostorů s výskytem nástrah,
- udržování cest – údržba a rozšiřování cest pro taktické přesuny.

Ostatní úkoly této ženijní role by se plnily ve fázích operace mimo boj, kdy by již požadavek na rychlost provádění ženijních prací ustupoval ve prospěch jejich kvality. Mezi tyto úkoly patří [5]:

- budování, úprava a údržba předsunutých přistávacích ploch,
- činnost proti minám – detekce, průzkum, označování, obejití a čištění zaminovaných prostorů,
- management výbušných hrozeb – minimalizace rizika výbušných zařízení, zahrnuje všechny činnosti od poskytování doporučení a ženijního zpravodajství až po likvidaci výbušných zařízení/nástrah (EOD/IEDD úkoly),
- čištění cest – zahrnuje detekci, potvrzení, identifikaci, označení a neutralizaci, zničení nebo odstranění výbušného zařízení, v operacích na podporu míru a ve stabilizačních operacích plní tento úkol speciální uskupení označované jako Route clearance patrol (RCP),
- čištění prostorů – zaměřuje se na zranitelná místa a podezřelé oblasti ke snížení rizika vyplývajícího z přítomnosti výbušných zařízení a nevýbušných překážek, zahrnuje detekci, potvrzení, identifikaci, označení a neutralizaci, zničení nebo odstranění výbušného zařízení, popřípadě nevýbušné překážky,
- vojenské prohledávací činnosti – prováděné k lokalizování specifických cílů (může zahrnovat osoby, informace a materiální zdroje používané nepřítelem).

5 Schopnosti jednotek ženijního vojska při podpoře pohybu

Schopnosti OS ČR jsou reálně tvořeny především připravenými osobami, dále odpovídající organizační strukturou a v neposlední řadě kvalitou výzbroje a úrovní všestranného zabezpečení, které tvoří její tři pilíře [1].

Obrázek 1: Složky schopností sil

Zdroj: JANOŠEC, Josef. *Bezpečnost a obrana České republiky 2015-2025*, s. 44

Ze strukturovaných rozhovorů a z analýzy studijního textu Organizace a použití jednotek ženijního vojska AČR [6] vyplynulo, že největším nedostatkem současného stavu ženijního vojska je nedostačující vybavení (výzbroj), zejména v oblasti mechanizačních prostředků pro zřizování průchodů v zátarasech a překonávání překážek. Ruční způsob zřizování průchodů je nevhodný z taktického hlediska hlavně v ofenzivních činnostech, protože se musí předpokládat, že každý zátaras nepřítele je kryt palbami různých zbraňových systémů. Tudíž by zřizování průchodů ručním způsobem znamenalo značné ztráty ženijní jednotky i s možností nesplnění stanoveného úkolu.

5.1. Schopnosti ženijních jednotek 4. brn a 7. mb při podpoře pohybu

Všechny ženijní jednotky 4. brn a 7. mb jsou použitelné pro úkoly podpory pohybu.

4. brn má u podřízených praporů začleněné následující ženijní jednotky:

- ženijní četa (žč)/velitelské roty (velr)/41. a 42. mechanizovaného praporu (mpr),
- skupina ženijního průzkumu/průzkumného týmu/velr/ 43. výsadkového praporu,
- ždr/velitelské čety (velč)/velr/44. lehkého motorizovaného praporu (lmopr).

Ženijní četa se skládá z těchto družstev a techniky:

- dvě ždr – ženijní verze kolového obrněného transportéru KOT Pandur, T-815,
- ženijní strojní družstvo (žstrojdr) – automobil osobní terénní AOT, tatra T-815, univerzální dokončovací stroj UDS-114 (214), kolový nosič KN-251.

Ženijní četa slouží k vytváření skupiny zabezpečení pohybu a ženijní zálohy. K tomu je schopna provádět ženijní průzkum, zřizovat a rozšiřovat průchody v zátarasech a závalech a podílet se na úpravě a údržbě cest.

Skupina ženijního průzkumu je vybavena osobním terénním vozidlem a ženijními

soupravami. Je předurčena k provádění ženijního průzkumu a dále může provádět odtarasování komunikací, průzkum a vytyčení brodového přepraviště.

Ženijní družstvo 44. Imopr je vybaveno osobním terénním automobilem, tatrou T-810 a čluny RUSB. Družstvo může provádět průzkum cest, odtarasování a vytyčování objížděk, průzkum a vytyčování brodových přepravišť.

7. mb má u podřízených praporů začleněné následující ženijní jednotky:

- žč/velr/71., 72. mpr a 73. tankového praporu (tpr),
- ždr/velč/velr/74. Imopr.

Ženijní četa 71 a 72. mpr má stejné složení jako ženijní čety 4. brn. Jediným rozdílem je BVP-2 místo KOT Pandur v rámci ždr. Obdobný případ je i u ženijního družstva 74. Imopr, které má identickou strukturu/složení jako u 44. Imopr. Ve schopnostech těchto ženijních jednotek poskytovat podporu pohybu tedy není rozdíl.

Ženijní četa u 73. tpr se skládá z těchto družstev a techniky:

- ždr – BVP-2 a T-815,
- žstrojdr – T-815, UDS-214, KN-251,
- družstvo mostních tanků (drMT) – MT-55A, přepravník mostu PM-55.

Četa může být použita ke zřizování a rozšiřování průchodů v zátarasech a závalech, překonávání úzkých protitankových překážek, může se podílet na úpravě a údržbě cest a zřizování přepravišť přes vodní překážky.

Z výše uvedeného přehledu jednotek a takticko-technických možností techniky jednotlivých čet, družstev a skupiny, které byly diskutovány v rámci strukturovaných rozhovorů, je zpracována Tabulka 1 ke znázornění využitelnosti prostředků ženijních jednotek 4. brn a 7. mb v bojových operacích.

Tabulka 1 Využitelnost prostředků ženijních jednotek 4. brn a 7. mb v bojových operacích

Brigáda	Prostředky pro podporu pohybu v prvním sledu	Prostředky pro podporu pohybu za prvosledovými jednotkami
4. brn	BEZ PROSTŘEDKŮ	KOT Pandur, AOT, T-815, UDS-114 (214), KN-251
7. mb	MT-55	BVP-2, AOT, T-815, PM-55, UDS-114 (214), KN-251

Zdroj: vlastní

Do přehledu prostředků pro podporu prvosledových jednotek v boji nebyly zahrnuty BVP-2 ani KOT Pandur. Poskytují sice vysoký stupeň ochrany převážené osádce, ovšem pro vlastní zřizování průchodů v zátarasech, popřípadě překonávání překážek, nedisponují žádným přídatným zařízením, kterým by bylo možno efektivně plnit výše uvedené úkoly pod palbou nepřítele. Z Tabulky 1 vyplývá, že pouze 73. tpr má k dispozici ženijní prostředky pro podporu pohybu u prvosledových jednotek v bojové operaci k plnění úkolů dle kapitoly 4. Další uvedené prostředky za prvosledovými jednotkami mohou také plnit úkoly podpory pohybu za předpokladu, že se ženijní jednotky budou pohybovat v prostředí, kdy již nebudou tolik vystaveny nepřátelské palbě, jako například mechanizované roty prvního sledu praporu. Z rozhovorů nicméně vyplynul požadavek, aby i prostředky těchto jednotek poskytovaly balistickou ochranu alespoň proti palbě z ručních zbraní. Požadavkem byla i shodnost typu podvozků v rámci jednotky. Znamená to například, že rotu na BVP-2 by měly podporovat

prostředky na pásových podvozcích z důvodu obdobné průchodivosti terénem. Jinak by vznikl problém s tím, že přidělené (podpurné) prostředky neprojedou po stejné trase za manévrujícími jednotkami a nemohly by plnit úkoly v jejich prospěch. Z přehledu ženijních jednotek 4. brn vyplývá, že zde není problém v rozdílnosti typu podvozků. U 7. mb jsou obdobné ženijní jednotky jako u 4. brn (kromě 73. tpr). Místo KOT ženijní družstva obsahují BVP-2. Zbývající ženijní technika je na kolovém podvozku kromě drMT/žč u 73. tpr obsahující MT-55A, čímž není dodržen požadavek shodnosti podvozků většiny ženijních prostředků 7. mb.

Vybavení ženijních jednotek 4. brn a 7. mb je vhodné i k plnění úkolů v ostatních typech operací uvedených v kapitole 3. Požadavky na konkrétní činnosti ženijní podpory se ale mohou značně lišit v závislosti na mnoha faktorech. Jedná se například o cíle operace, fáze operace, vliv prostředí (stav infrastruktury, podnebí, terénní podmínky atd.), velikost úkolového uskupení a další. Velikost a složení ženijních jednotek se tedy vždy bude upravovat dle konkrétních podmínek.

5.2. Schopnosti jednotek 15. ženijního pluku při podpoře pohybu

15. žp se skládá ze 151. a 153. žpr. 151. ženijní prapor je předurčen k plnění úkolů ženijní podpory pro úkolová uskupení na bázi 4. brn a 153. žpr k plnění úkolů ženijní podpory pro úkolová uskupení na bázi 7. mb. Organizační struktura těchto praporů se liší. Hlavní rozdíl spočívá v tom, že 151. žpr obsahuje navíc pontonovou rotu (ponr) a odřad pyrotechnické očisty. Pro plnění úkolů podpory pohybu v boji mohou sloužit zejména síly a prostředky ženijní roty (žr), ženijní mechanizované roty (žmr), ženijní stavební roty (žstavr) a pontonové roty. V rámci těchto rot jsou specifikovány pouze čtyři použitelné k poskytování podpory pohybu.

Ženijní rota obsahuje tyto čtyři a techniku:

- ženijní průzkumná četa (žpzč) – AOT, tatra T-810, tatra T-815, ženijní laminátový člun RUSB, potápěčské soupravy,
- dvě ženijní čety (žč) – T-810.

Ženijní průzkumná četa je svým předurčením vhodná k plnění úkolů průzkumu. Dále může provádět ruční odminování a odtarasování, podílet se na údržbě stávajících komunikací v součinnosti s žstavr, zřizovat náhradní přemostění v součinnosti s ponr, provádět odstraňování podvodních zátarasů i za pomoci výbušnin a provádět průzkum vodního toku pro zřízení přepraviště. Ženijní čety mohou být použity ke zřizování a rozšiřování průchodů v zátarasech a závalech a podílet se na úpravě a údržbě cest. Tyto čety jsou ale více vhodné k plnění úkolů zatarasování. Tomu odpovídá i technika, kdy je každá četa vybavena pouze dvěma T-810.

Ženijní mechanizovaná rota obsahuje tyto čtyři a techniku:

- žč – T-810,
- ženijní odminovací četa (žodmč) – AOT, T-815, odminovací komplet Božena 5,
- ženijní mostní četa (žmostč) – mostní automobil AM-50 a AM-70.

Ženijní četa této roty má stejné předurčení a techniku jako žč/žr. Ženijní odminovací četa obsahuje ždr, které může provádět průzkum zátarasů a zřizovat v nich průchody ručně a pomocí trhavin. Dále tato četa obsahuje žodmdr k provádění odminování terénu a vytváření průchodů v minových polích mimo dotyk s nepřítelem. Ženijní mostní četa je předurčena k překonávání suchých i vodních překážek. Organizační struktura žmr 153. žpr se oproti žmr 151. žpr liší pouze ve vybavení ždr/žč bojovými vozidly pěchoty BVP-2 místo T-810 a jedním exemplářem přídatného odminovacího

odsuvného zařízení POOZ.

Ženíjní stavební rota obsahuje tyto čtyři a techniku:

- dvě ženíjní strojní čety (žstrojč) – AOT, UDS-114(214), KN-251, rypadlo-nakladač JCB 4CX, smykový nakladač JCB 170, buldozer D5N(D6K), tahač s podvalníkem, grejdr.

Ženíjní strojní čety jsou předurčené k provádění zemních prací, udržování komunikací a přistávacích ploch a ke zřizování a odstraňování nevýbušných zátarasů.

Pontonová rota se skládá z těchto čtyř a techniky:

- dvě pontonové čety – pobřežní díly pontonové mostové soupravy (PMS PD), říční díly PMS (PMS ŘD), RUSB, motorový člun MO 2000,
- dvě ženíjní čety – T-815.

Pontonové čety slouží ke zřizování a provozování přívozových a plovoucích mostových přepravišť. Ženíjní čety mohou upravovat a udržovat přístupové cesty k přepravišti a zřizovat průchody v zátarasech na březích a ve vodní překážce.

V Tabulce 2 jsou uvedeny prostředky 15. žp využitelné pro podporu pohybu ve prospěch BÚU v bojových operacích.

Tabulka 2 Využitelnost prostředků 15. žp pro podporu pohybu BÚU v bojových operacích

Jednotky 15. žp	Prostředky pro podporu pohybu v prvním sledu	Prostředky pro podporu pohybu za prvosledovými jednotkami
Ženíjní rota	BEZ PROSTŘEDKŮ	AOT, T-810, T-815, RUSB, potápěčské soupravy
Ženíjní mechanizovaná rota	BVP-2 s POOZ (pouze 153. žpr)	AOT, T-810, T-815, Božena 5, AM-50, AM-70 BVP-2 (pouze 153. žpr)
Ženíjní stavební rota	BEZ PROSTŘEDKŮ	AOT, UDS-114 (214), KN-251, JCB 4CX, JCB 170, D5N(D6K)
Pontonová rota	BEZ PROSTŘEDKŮ	PMS PD, PMS ŘD, RUSB, MO 2000, T-815

Zdroj: vlastní

Tabulka 2 ukazuje, že pouze 153. žpr disponuje prostředkem pro podporu jednotek v prvním sledu. Zbývající prostředky se z důvodů uvedených na konci subkapitoly 5.1 mohou používat až za prvosledovými jednotkami. Ze strukturovaných rozhovorů vyplynulo, že nejlépe vyhovujícím prostředkem pro podporu pohybu 15. žp je PMS. Pontonová mostová souprava byla certifikována na parametry MLC 70 dle STANAG 2021 a jedná se o spolehlivý prostředek.

6. Tvorba uskupení z jednotek ženíjního vojska při podpoře pohybu BÚU v boji

V průběhu podpory útoku se prvosledové rotý posilují doprovodnými skupinami (DS) zabezpečující co nejrychlejší překonání překážky tak, aby se co nejméně zpomalilo tempo postupu. Do DS by se měly vyčleňovat ženíjní tanky poskytující minimálně stejný stupeň ochrany jako podporované jednotky z důvodu jejich vysokého vystavení nepřátelské palbě a prostředky jak k mechanickému zřizování průchodů v zátarasech (rollery, odminovací pluky), tak ke zřizování průchodů výbušnými prostředky (raketové

odminovače). Dále by měla obsahovat útočné mosty. K plnění úkolů dle kapitoly 4 je níže uvedena potřeba typů techniky do DS:

- ženijní tank na podvozku T-72 s radlicí, rypadlem a navijákem (mechanické zřizování průchodů v minových polích, odstraňování nevybušných překážek a vyprošťování vozidel),
- ženijní tank na podvozku T-72 s horizontálně pokládaným mostem (překonávání překážek),
- výbušné odminovače (zřizování průchodů v minových polích),
- výbušné odminovací prostředky pro pěší jednotky (překonávání výbušných i nevybušných protipěchotních zátarasů).

K plnění úkolů ženijní podpory pohybu se na stupni prapor vytváří z organických, popřípadě přidělených ženijních jednotek skupina zabezpečení pohybu (SkZP). Tato skupina se při hrozbě střetu s nepřítelem pohybuje za prvosledovými rotami a plní úkoly na základě rozhodnutí velitele praporu. Prostředky začleněné do této skupiny by měly poskytovat alespoň základní stupeň ochrany (stupeň 1) dle STANAG 4569 avšak příliš velké pancéřování by zase naopak omezilo jejich schopnosti pro vlastní vykonávání ženijních prací. Tyto prostředky budou navíc při provádění ženijních prací co nejvíce kryté palbami vlastních sil tak, aby došlo ke splnění úkolu a pokud možno k nevyřazení ženijního stroje, aby zůstal k dispozici pro plnění dalšího úkolu. SkZP by měla obsahovat tyto typy prostředků:

- BVP-2/ženijní verze KOT Pandur (poskytování ochrany),
- pancéřovaná úprava zemních strojů UDS a JCB 4CX (odstraňování nevybušných zátarasů a zahrnování překážek),
- T-815 s pancéřovanou kabinou (převoz ženijních souprav a materiálu).

K plnění úkolů podpory pohybu se na stupni BÚU vytváří odřad zabezpečení pohybu (OZP). OZP se může skládat z průzkumné skupiny, odtarasovací skupiny a mostní skupiny. Musí být schopen provádět ženijní úkoly zejména při vedení bojové činnosti uvedené v Kapitole 4 a dále pravidelně provádět průzkum stavu brigádních cest. K tomu se do OZP vyčleňují ženijní stroje pro zemní práce, mostní prostředky pro překonávání úzkých překážek, prostředky ke zřizování a rozšiřování průchodů v zátarasech a AOT k provádění průzkumu stavu komunikací a k velení OZP.

Z analýzy jednotek 15. žp vyplývají shodné závěry jako u ženijních jednotek 4. brn a 7. mb. I když bude OZP provádět ženijní práce za prvosledovými jednotkami, tak v bojové situaci nelze nikdy vyloučit napadení těchto prostředků nepřítelem. Tudíž by prostředky OZP měly disponovat stejným stupněm ochrany jako prostředky SkZP 4. brn nebo 7. mb. OZP by měl obsahovat následující typy prostředků:

- pancéřované AOT (provádění průzkumu a velení odřadu),
- BVP-2/ženijní verze KOT Pandur (poskytování ochrany),
- pancéřovaná úprava zemních strojů UDS, JCB 4CX, D6K (odstraňování nevybušných zátarasů a zahrnování překážek),
- pancéřovaná úprava AM-70 (přemostění překážek),
- T-815 s pancéřovanou kabinou (převoz ženijních souprav a materiálu).

7. Závěr

Z Obranné strategie ČR vyplývá, že by ženijní vojsko na základě vojensko-politických ambicí provádělo zejména bojovou ženijní podporu v rámci podpory BÚU. Vzhledem k tomu, že se při soudobých konfliktech různé typy operací prolínají, je nutné, aby

se příslušníci BÚU připravovali na celé spektrum operací (tzv. Full Spectrum Operations - FSO).

Ženíjní stroje poskytují odpovídající výkon pro úpravu a údržbu cest a pro odstraňování nevýbušných zátarasů. Ženíjní jednotky obou brigád však nedisponují obrněnými ženíjnými stroji, prostředky k překonávání úzkých překážek (kromě 73. tpr) a prostředky k rychlému zřizování průchodů ve výbušných zátarasech.

15. ženíjní pluk disponuje výkonnými moderními prostředky pro zemní práce v oblasti všeobecné ženíjní podpory. Na současném stavu ženíjních prostředků je ovšem zřejmé, že se investice do oblasti bojové ženíjní podpory po dlouhou dobu neprováděly. Ženíjní jednotky 15. žp nedisponují obrněnými ženíjnými stroji a prostředky k rychlému zřizování průchodů ve výbušných zátarasech. V současné době k poskytování podpory pohybu v boji nejvíce vyhovuje PMS. Odpovídá certifikaci na únosnost MLC 70 dle STANAG 2021 a požadavkům na zřizování přívozových a mostových přepravišť. V dalších letech je nutné při realizaci projektů k rozvoji schopností AČR pořizovat ženíjní prostředky vhodné k poskytování podpory pohybu v boji. Tento přístup je nutný z důvodu neuspokojivého současného stavu těchto prostředků a vývoje bezpečnostních hrozeb ve světě, kdy riziko konvenčního konfliktu roste z důvodu snahy některých států usilujících o revizi stávajícího mezinárodního uspořádání.

Zdroje

- [1] JANOŠEC, Josef. *Bezpečnost a obrana České republiky 2015-2025*. Praha: Ministerstvo obrany České republiky - AVIS, 2005. ISBN 80-727-8303-3.
- [2] *Vojenský výkladový slovník vybraných operačních pojmů*. Vyškov: ŘeVD, 2005.
- [3] *AJP-3 (B): Allied Joint Doctrine for the Conduct of Operations*. Brusel: NSA, 2011.
- [4] *Obranná strategie České republiky: odpovědný stát a spolehlivý spojenec = The defence strategy of the Czech Republic: a responsible state and a reliable ally*. 1. vyd. Praha: Ministerstvo obrany České republiky, Odbor komunikace a propagace (OKP MO), 2012. ISBN 978-80-7278-606-0.
- [5] *ATP-3.12.1: Allied Tactical Doctrine for Military Engineering*. Edition A Version 1. Brusel: NSO, 2016.
- [6] POROČÁK, Ľubomír. *Organizace a použití jednotek ženíjního vojska AČR*. Brno: Univerzita Obrany, 2014, 78 s.